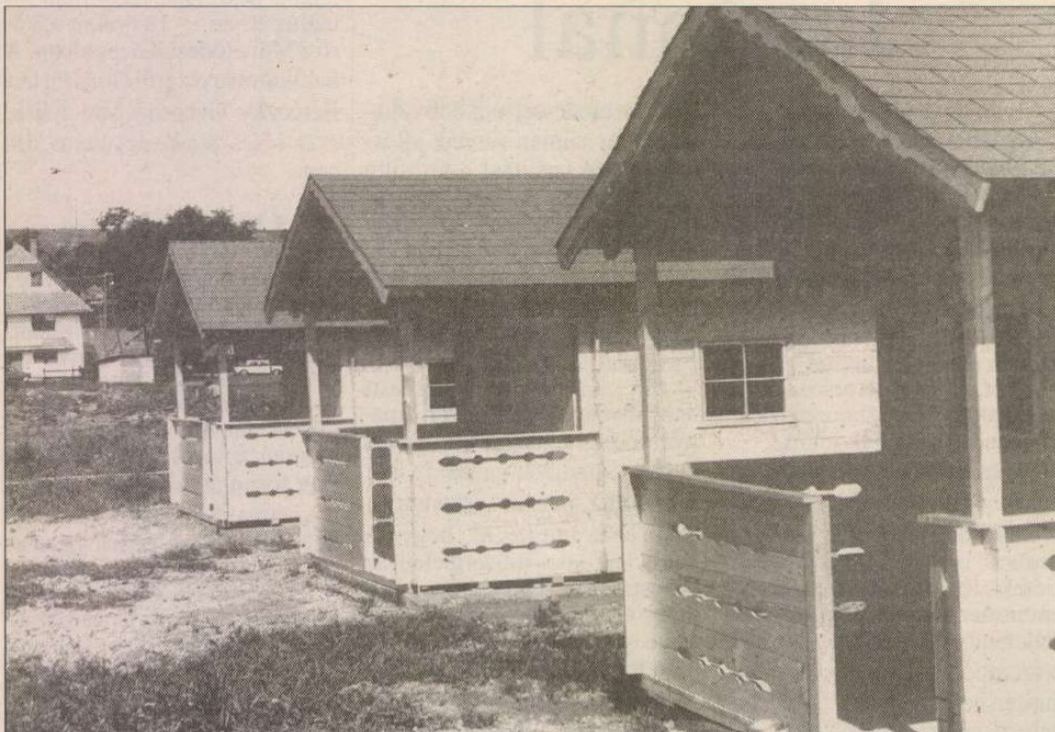

Kustánszeg kempingje

A faházak már a helyükön.

(Arany Gábor felvétele)

Nyugodt, csendes környék, a közelben horgászó, kirándulásra alkalmas útvonalak, bejárható innen az egész Göcsej... Minden adott az ideális pihenéshez. Hogy hol is van mindez? Kustánszegen.

Több éve már, hogy elkészült a szabadidő és rendezték a környékét. E 16 hektár területet az önkormányzat arra a célra szánta, hogy méltó, a pihenés céljainak megfelelő környezetet hozzanak létre. Új színfoltot jelent — ennek részeként — a közelben épülő kemping.

Egy szombathelyi vállalkozó vette meg a területet, és vágott

bele családi vállalkozásként a kemping építésébe. A közel 2 hektár már bekerítve várja a vendégeket. Elkészült a kiszolgálást biztosító kőépület és a pár érdekes fazonú faház már messziről feltűnik az erre járóknak.

Bár már „felismerhető”, hogy a terület mi célt fog szolgálni, azért a 200 férőhelyes kemping végleges kialakításáig még sok munka hátra van. Így például ott jártunkkor éppen a mélyépítési munkákat végezték a Monolit Gmk tagjai. Mint azt *Pénzes Sándortól*, a gmk műszaki vezetőjétől megtudtuk, már elkészültek

a szikkasztóval, a vízvezetékek lefektetésével, a csatornázással. Ami még hátra van, az a terep rendezése és a terület belső útjainak, útjainak elkészítése. A kőzúzalékkal ellátott út a sátorhelyek jobb megközelítését szolgálja.

A munkásoknak még e hónapban el kell hagyni a terepet, hiszen a tervek szerint június elsejével nyitna a kemping. Így várhatóan e nyáron már birtokba is vehetik a vendégek — a túrázók, a természetjárók és a horgászok — a kustánszegi kempinget.

— ná —

Több cigánygyerek végezzen középiskolát

Mint arról beszámoltunk, szombaton Nagykanizsán tartotta konferenciáját a Gandhi Alapítvány. A tanácskozás központjában a cigány gyermekek középfokú iskolai képzése állt: Ennek érdekében 1993-tól középiskola létesítését tervezik.

A tanácskozás néhány résztvevőjével munkatársunk is beszélgetett.

— A hat plusz hat osztályos rendszer megvalósításában gondolkodunk. Tizenkét éves korában kerülne hozzá a gyermek. Az első négy évben általános, az utolsó kettőben pedig szakirányú képzést kapnak a növendékeink — válaszolt az elképzeléseket *Orsós Anna*, a szekszárdi gimnázium magyar—oroszos szakos tanára.

— Ez az elképzelés nem tűnik egy kicsit illuzórikusnak akkor, mikor a cigánygyerekek jelentős része az általános iskolát sem fejezi be?

— Vannak tehetséges gyermekek! A gimnáziumba történő kiválasztásuk nem az addigi jegyeik alapján történik, hanem speciális tesztet fogunk alkalmazni. Azt szeretnénk, ha a négy megye legelégültebb helyeiről is érkeznének tanulók hozzánk.

Még nem eldöntött, hogy melyik városban lesz az iskola. Eredménynek fogjuk tartani, ha sikerül néhány cigány fiatalnak kiemelkednie, akik aztán sokkal magasabb szinten folytathatják tovább az életüket. A kormány,

az etnikai és kisebbségi bizottság is támogatja az elképzelést. Cigány pedagógusokból — igaz nem vagyunk sokan — alakult egy tantervet és a tankönyveket előkészítő munkacsoport — mondta *Orsós Anna*.

Akarva-akaratlanul egy kicsit az ő életéről is beszélgettünk. Szülei segéd munkásként őt gyereket neveltek fel. Természetes volt, hogy tanulnak. Valamennyien érettségiztek, ő pedig a pécsi egyetemen szerzett diplomát. Előítélettel nem nagyon találkozott. Életelemévé vált, hogy neki a származása miatt többet kell bizonyítania. Gyakorló tanítása során a szakfelügyelő azért megjegyezte: nagyon ügyesen tanít, jó kapcsolatot alakított ki a gyerekekkel, de nem ártana, ha megváltoztatná a vezetéknévét... A népes rokonság nem tartja velük a kapcsolatot, mert kilógnak a sorból.

Derdák Tibor országgyűlési képviselő, a Gandhi Alapítvány titkárat sokan még gyakorló pedagógus korából, a televízióból ismerik. Ő volt, aki nem cigányként egy cigányok lakta faluban francia nyelvre tanította — sikerrel — a gyerekeket.

— Mit tud tenni a parlamentben a cigányságért?

— Ezt a munkát a magyar parlamentben 16 embernek kellene végeznie a cigányság lélekszámának arányában. Alkotmánymódosító javaslatot nyújtottam be még a működésünk kezdetén, melynek az a lényege, hogy a nemzeti és etnikai kisebbségeknek joguk van helyi és országos önkormányzatokat létrehozni. Áll most a bál, mert a kisebbségi törvény csak ennek a figyelembevételével alkotható meg. A kisebbségi kerekasztal véleménye is az, hogy legyenek olyan vá-

lasztott testületek, amelyek valamiféle közhatalommal rendelkeznek, alkupozícióban vannak az önkormányzatokkal. Itt van például a gimnázium ügye. Az lenne a jó, ha ezt az intézményt olyan testület birtokolná, akiket a cigány nép megválaszt erre a feladatra. Ilyen azonban egyelőre nincs.

— A létrehozása sem lenne egyszerű, mivel a cigányság nem egységes.

— Attól még lehet olyan törvényt alkotni, hogy a cigányságnak joga van létrehozni a saját önkormányzatát.

— Európában egyedül áll az Önök által kidolgozott cigány gimnázium elképzelése.

— Ez igaz. Leginkább az amerikai indián kollégiumokhoz tudnám hasonlítani. Ezek is azt a célt szolgálják, hogy egy középfokú képzésen minél több gyereket átneveljenek. Vannak ugyan cigány osztályok sok településen, de azokat mi nem szeretjük, mert az elkülönítést szolgálják.

— Zalában Csapiban működik a cigánykollégium. Vélük milyen a kapcsolatuk?

— Nagyon ígéretes együttműködés látszik kirajzolódni. Szeretnénk helyben valamilyen középfokú képzést megvalósítani. Ez jó lenne, bár a filozófiánk eltér a csapi cigánykollégiumtól. Mi nemzeti és intézményekben gondolkodunk, ott pedig egyetlen cigány alkalmazott nincs. Azt gondoljuk, ha kifejezetten cigánygyerekek oktatására szakosodik egy intézmény, akkor azt a nemzeti felügyelete alá kell helyezni. Tiszteletre méltó, amit Csapiban csinálnak, de szerintem most már nem lehet megkerülni azt a tényt, hogy a cigányság közéletileg is tényező.

— mgy —

Uszodavíz polémia Egerszegen

Hogy úgy mondjam „fokhagymaszagúra” égnék a telefonvonalak a szerkesztőségben. Valamennyi hívó fél — tanárok, szülők — a zalaegerszegi fedett uszodára panaszkodik. Egészen pontosan a medence vizének minőségét kifogásolják. Jelzésük szerint ugyanis egyre több gyerek és felnőtt „szed össze” mindenféle allergiás betegséget azért, mert az uszodában több hónapja nem cserélik le a vizet. Az üzemeltető klór túladagolással igyekszik „elfedni” a valóságot. Mit válaszol minderre az üzemeltető, jelesül az Észak-zalai Vízmű igazgatója, *Bein György*?

— Azt hiszem felesleges lenne újra részleteznem, miként áll az uszoda státusza. A „fedett” önkormányzati tulajdonban van, mi gyakorlatilag a szolgáltatásokat végezzük el. A ténylegesen felmerülő költségeket az önkormányzat állja. Igyekszünk takarékosan — és természetesen szakszerűen — üzemeltetni a fürdőt. A medence vizét visszaforgatón keresztül tisztítjuk. Tény, tavaly minden hónapban vízcsere-t végeztünk. A szakhatóság az

idén egy esetben sem kifogásolta a minőséget.

A zalaegerszegi polgármesteri hivatal városüzemelési osztályának helyettes vezetője *Kámán István*:

— Az önkormányzat erre az évre 6 millió forintot szánt a fedett uszoda üzemeltetésére. Eddig 5 milliót utaltunk át a Vízműnek. Egyébként az a legcélszerűbb, ha idézem a Vízmű és a polgármesteri hivatal közötti szerződés (aláírói *Bogár Imre* polgármester, és *Bein György* igazgató) 3. pontját: „A Vízmű a szerződésben egyeztetett és kölcsönösen elfogadott nyitva tartási rend szerint, takarékosan és a vonatkozó előírásoknak megfelelően végzi a fürdő üzemeltetését. A szerződés maradéktalan betartását (értsd az üzemeltető ellenőrzését) a hivatal bármikor kontrollálhatja.”

A szakhatóság pedig az állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Zala Megyei Intézete. *Dr. Cseh Miklós* csoportvezető főorvos:

— Vizsgálataink eredményei szerint, a fedett uszoda meden-

céjében lévő víz kémiai és bakteriológiai szempontból megfelelőnek minősíthető. Kétségetlen, a szabadklór koncentrációja meghaladja a határértéket (*A határérték 0,5 mg/liter, az analízis 0,8 mg/liter koncentrációt mutatott ki — A Szerk.*). Am ennek csak akkor van bőrré—szemre irritáló hatása, ha a vízben egyidejűleg ammónia is jelen van. Márpedig ammóniát nem tudunk kimutatni. Az érvényben lévő Műszaki Irányelvek — száma 10-204/85 — előírása szerint, az uszodák vizét 6 havonta kell lecserélni. Természetesen ha rendkívüli szennyezés előfordul, akkor a vízcserre kötelező. Annyit még el kell mondanom, a Vízmű a medencébe az előírt 5 százalékos friss víz utánpótlás helyett, közel 10 százalékot adagol naponta. Legutóbb 1992. május 11-én végeztünk vizsgálatot. Összegezve: az uszodavíz közegészségügyi szempontból megfelelő. Egyébként a bőrgyógyászati és a szülészeti-nőgyógyászati osztályon is érdeklődtünk a szakorvosoktól, ők észleltek-e esetleg

olyan megbetegedéseket, amik egyértelműen szennyezett uszodavízre utalnának. A visszajelzések szerint ilyen nem tapasztaltak (*A bőrgyógyászati, szülészeti-nőgyógyászati és a szemészeti osztályokon igazolták ezen állítást — A Szerk.*).

Pillanatnyilag tehát az a fennálló helyzet, hogy mindenki betartja a rendelkezéseket. Most már csak az a kérdés — legalábbis a panaszok ezt sugallják —, az előírások megfelelnek-e a jelen kor kritériumainak.

— a —

Kevesebb ólom

Az év első négy hónapjában 50-60 tonnával kevesebb ólom került a levegőbe a január 1-jétől Százhalombattán előállított ólomszeregy benzín felhasználásának eredményeként. Hatmilliárd forintos beruházásként ta-

valy elkészült a DKV-ban az úgynevezett reformáló üzem, ami a korábbi benzínösszetétel megváltoztatásával a környezeti legulsulyosabb benzinkezesítő ólommentesség 60 százalékát kivonta az üzemanyagból.

Vállalkozó egészségügy — biztosított társadalom

Ma még részben vágyálom...

A gazdasági és politikai élet mellett a legforróbb, leginkább átalakulásra kényes terület az egészségügy, melynek megújítási programja rendkívül nagy érdeklődés mellett zajlik. Az elmúlt hét végén újabb fontos országos konferenciát rendeztek Budapesten, „Vállalkozó egészségügy — biztosított társadalom” címmel. *Dr. Surján László* népjóléti miniszter csütörtök délutáni megnyitóját követően plenáris ülésel indult a tanácskozás, amelyre félezer, az egészségügyben dolgozó szakember jelent meg.

Hogy a tanácskozás nem holmi „elmeügyek, meghallgatás, jól bevásárolás” jellegű lesz, az hamar kiderült: a sok kérdés szinte felborítani látszott az egyes témák utáni vitára kalkulált időt. Ez nem is volt csoda, hiszen ilyen előadások követték egymást: A PR és a kommunikáció szerepe

az egészségügy új felfogásának támogatásában; Az egészségügyi vállalkozások jogi háttere; A magánorvosi rendelés; A pénzügyi jogszabályok diszkriminatív, hátrányos szemlélete; A jelenlegi gazdasági helyzet hatása az egészségügyi tökébebefektetésekre; A magyar Orvosi Kamara legitimitása.

A pénteki munkanap a négy alapkérdés körül forgott: elsőként *Dr. Fodor Miklós*, az országos Háziorvosi Intézet igazgató főorvosa a háziorvosi ellátás helyzetét elemezte a modern egészségügyben. Ismert, de mégis minden alkalommal megdöbbentően ható adatokkal szolgált: halálórási viszonyaink a legszegényebb Európában. Az 1970-es évek közepéig még nagyjából Ausztriával azonos szinten mozgott például a nők halálórási aránya a következő években kizárólag Magyarországon romlott,

míg Nyugat-Európa országaiban 20-30 százalékos javulás következett be! Az egyedüli magyarázat abban keresendő, hogy a központosítással sikerült szétzúzni, szinte diszpécser szerepre — amely a beteg küldözgetésében merül ki — züllesztetni az alapellátást, a körzeti orvosi munkát. Az előadást követő vitában többek között elhangzott: vajon a megjelent háziorvosi kormányrendelet nem vágyálom-e csupán a mostani helyzetben? A válasz őszinte volt: igen, csak részben realitás, hiszen a jelenleg közel ötezer, különböző képzettségű háziorvost hosszú és fáradságos munka lesz egységes színvonalra hozni. S még messzebb vagyunk attól az elképzeléstől, amikor az orvos szellemi szabadfoglalkozású vállalkozó, akinek tudását megvásárolják... Ma még csak ott tartunk, hogy a finanszírozó társadalombiztosítás is csu-

A CIA Kennedy gyilkosáról

A CIA titkos dokumentumokat hozott nyilvánosságra Kennedy elnök meggyilkolásával kapcsolatban. Ettől azt reméli, hogy tisztázza magát a vádak alól, amelyek szerint része lett volna a gyilkosságban.

A nyilvánosságra hozott 34 dokumentum csak első része egy „iratáradatnak”, amely a következő hónapokban önti el az újságokat. A CIA-nek mintegy 300 ezer oldalnyi anyaga van a merényletről. *Peter Earnest* CIA-szóvivő kijelentette a Reuter brit hírügynökség tudósítójának: „Azt hiszem, most nyugópon-

rajutnak a találgatások, amelyek szerint a CIA előre tudott volna a tervezett gyilkosságról”. *Harold Weisberg* azonban, aki hat könyvet írt a Kennedy gyilkosságáról azt mondta: „Az erőfeszítésnek ez a hegye egeret szült.” Weisberg csodálkozását fejezte ki, hogy miért nem adták át a CIA anyagot a Warren Bizottságnak, amelyet a merénylet vizsgálatával bíztak meg. Az *Earl Warren* főbíró vezette bizottság azt állapította meg, hogy *Lee Harvey Oswald* egyedül ölte meg Kennedy elnököt. Egy képviselőházi bizottság később 1979-ben ar-

ra az eredményre jutott, hogy a bizonyítékok két gyilkosra utalnak.

Robert Gates, a CIA igazgatója úgy nyilatkozott, hogy az ügynökség által önként közzétett dokumentumok eltörölnek minden gyanút, amelyet a „JFK” című film hangoztatott. *Mary Ferrer*, egy dallasi kutató, aki több ezer hivatalos dokumentumot gyűjtött össze a merényletről, a CIA által közzétett anyagot jelentéktelennek tekinti. „Azt hiszem, azt akarják, hogy behunyjuk a szemünket, és azt állítsuk meg amit nem tettek.” (MTI)